

STORTINGET

Innst. 301 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
frå næringskomiteen

Prop. 78 L (2024–2025)

Innstilling frå næringskomiteen om Lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)

Til Stortinget

1. Samandrag

Landbruks- og matdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til ny lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Loven skal erstatte lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Departementet foreslår også en endring i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) samt endringer i andre lover av redaksjonell karakter.

Departementets forslag til ny lov er resultatet av et arbeid med å gjennomgå og modernisere viltloven. Forslaget skal legge til rette for en mer moderne og fremtidsrettet lov, samtidig som gjeldende rett i stor grad videreføres. Forslag til materielle endringer er i det vesentlige knyttet til reglene om utøvelse av jakt, fangst og felling.

Et av målene med forslaget til ny lov har vært å tydeliggjøre kommunens ansvar og oppgaver i tråd med Kommunal- og distriktsdepartementets sektorlovgjennomgang, jf. proposisjonens kapittel 5.2.

Departementet foreslår også en tydeliggjøring av hvilke regler som gjelder ved gjennomføring av felling av vilt etter naturmangfoldloven § 18. Lovforslaget tar utgangspunkt i at reglene for jakt og fangst også gjelder ved slik felling.

Departementet foreslår at enkelte bestemmelser i viltloven ikke videreføres i forslaget til ny lov, jf. proposisjonens kapittel 14, noe som innebærer at kommunen blir avlastet for flere oppgaver.

Enkelte av de foreslåtte materielle endringene vil ha en innvirkning på gjeldende forskrifter. Departementet foreslår at enkelte bestemmelser i gjeldende viltlov skal tas inn i forskrift, mens enkelte bestemmelser i gjeldende forskrifter foreslås lovfestet. Det vil være behov for å sende et forslag om nødvendige forskriftsendringer på høring før den nye loven kan tre i kraft.

2. Behandlinga i komiteen

Som ledd i komiteen si behandling av proposisjonen vart det opna for skriftlege innspel. Komiteen mottok 76 innspel frå organisasjonar, føretak og privatpersonar. Innspela er saman med dokumenta i saka tilgjengelege på sakssida på stortinget.no.

3. Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Tobias Hangaard Linge, Runar Sjøstad, Rune Støstad og Solveig Vitanza, frå Høgre, Nikolai Astrup, Olve Grotle, Sveinung Stensland og Lene Westgaard-Halle, frå Senterpartiet, Nils T. Bjørke, Jenny Klinge og leiaren Erling Sande, frå Framsstegspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, frå Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, frå Raudt, Geir Jørgensen, frå Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og frå

Miljøpartiet Dei Grøne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 78 L (2024–2025) Lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Komiteen merker seg at lova skal erstatte lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven), og at forslaget til ny lov vert lagt fram på bakgrunn av eit langvarig arbeid med å gjenomgå og modernisere den gamle lova. Komiteen merker seg følgjeleg at gjeldande rett langt på veg vert vidareført i den nye lova.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, støtter en modernisering av viltloven i form av en ny viltressurslov. Flertallet mener all jakt skal gjennomføres slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares, og at god dyrevelferd betinger forsvarlig utøving av jakt, fangst og fiske. Flertallet mener dessuten at forsvarlig jakt er et positivt bidrag til dyrevelferden, ved at dyrene lever frie liv, og at man gjennom jakt regulerer dyrebestanden og sikrer dyrenes og naturens bærekraft.

Flertallet vil påpeke at denne loven også må ivareta rovviltforliket, som bygger på en tosporet målsetting om å ivareta hensynet til både rovvilt og beitenæring.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, mener overordnet at den nye viltressursloven, slik den er foreslått, vil bidra til å styrke dyrevelferd og bærekraftig forvaltning av viltressursene. Videre vil dette flertallet understreke behovet for et arbeid som gir bedre beskyttelse for beitedyr mot rovdyrangrep. I den sammenheng vil dette flertallet understreke forskjellen på jakt og skadefelling. Skadefelling skal sørge for at rovvilt som gjør skade i beiteområder, tas ut raskt, slik at dyrelidelser og store psykiske påkjenninger for beitebrukerne og reindriftsutøvere unngås.

Dette flertallet viser til at det lenge har vært vanskelig å lykkes med skadefelling i beitesesongen. Dette skyldes blant annet at vegetasjonen gir bedre skjul for rovdyr om sommeren, og at det er vanskelig å finne spor på barmark.

Dette flertallet viser videre til det finnes mer effektive fellingsmetoder enn de som brukes i konvensjonell jakt. Dersom andre metoder skal anvendes, eksempelvis bruk av helikopter, snøskuter, ATV osv., må dette være særskilt bestemt av den myndighet som har fattet vedtak om skadefelling. Dette flertallet mener slike metoder bør tillates for å gjøre skadefelling mer effektiv.

Dette flertallet viser til Representantforslag 8:249 S (2024–2025) om mer effektiv skadefelling av rovvilt. Dette flertallet mener forslagene er viktige for å bedre dyrevelferden og for å få til effektivt uttak av rov-

vilt. Dette flertallet vil særlig fremheve forslaget om å få på plass en regelverksendring slik at nye tekniske hjelpemidler kan brukes i skadefelling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er kjent med at samisk kulturutøvelse og tradisjon bygger på bruken av utmarka gjennom høsting av viltressursene gjennom jakt, fangst og sanking. Disse medlemmer viser til at bruken av utmarka har stor betydning for det samiske folk og danner grunnlaget for livet i de samiske områdene. Disse medlemmer ser det derfor som positivt at det i lovarbeidet har vært et mål å synliggjøre samisk kultur og betydningen av jakt, fangst og sanking for det samiske folket i større grad enn det som følger av dagens viltlov. Disse medlemmer merker seg også at Sametinget og departementene kom til enighet i konsultasjonene.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at forslaget til ny viltressurslov legges fram av landbruks- og matministeren, fordi viltforvaltningen er overført fra Klima- og miljødepartementet til Landbruks- og matdepartementet. Dette politiske grepet undergraver den helhetlige økosystembaserte forvaltningen, som er premisset for moderne naturforvaltning og ledende internasjonale avtaler om natur, noe forslaget til ny viltressurslov bekrefter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen samle ansvaret for forvaltning av norsk natur, dyreliv og vilt under Klima- og miljødepartementet.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener forslaget til ny viltressurslov er et tilbakeskritt i norsk naturforvaltning. Forslaget er ikke i tråd med moderne biologi og naturforvaltning og er mangelfullt i forhold til internasjonale natur- og miljøavtaler. Forslaget forholder seg lite til de store utfordringene Norges natur og mange arter står overfor, og som regjeringen erkjenner i andre sammenhenger.

Dette medlem mener at forslagens kjerneproblem er at det i praksis forvalter store deler av det høye-restående artsmangfoldet i norsk natur, men i for stor grad bare tilnærmer seg artene som «ressurs». Lovforslagets definisjon av «alle viltlevede landpattedyr, fugler, amfibier og reptiler» som «vilt» reflekterer dårlig moderne forståelse av verdiene i artsmangfold og økosystem. Mange av artene loven åpner for å «høste», har dessuten ingen meningsfull verdi som ressurs, enten det er nøtteskrike, ekorn eller firfisle.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Regjeringens forslag til lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) avvises. Stortinget ber regjeringen oppnevne et biologisk og økologisk kompetent utvalg som innen 2026 skal legge fram et nytt forslag til viltlov basert på helhetlig økosystemforvaltning. En ny viltlov skal være et redskap for direkte og indirekte å bygge opp svake bestander og arter på rødlista.»

3.1 Formålet med og verkeområdet til lova

Komiteen merkar seg at forslaget til ny lov i hovudsak inneber ei vidareføring av innhaldet i den gamle viltlova § 1. Komiteen merkar seg forslaget om at formålet med lova er å sikre berekraftig forvaltning av viltet, bevare naturen sin produktivitet og artsrikdom og ivareta dyrevelferda. Vidare merkar komiteen seg presiseringa om at viltet skal forvaltaast i tråd med både naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven.

Komiteen viser til at § 2 angir lova sitt geografiske verkeområde, og merkar seg følgjeleg at forslaget inneber ei presisering ut over det som låg i den gamle lova, slik at det tydeleg framgår at lova gjeld på norsk landterritorium og i Noregs territorialfarvatn utanfor Fastlands-Noreg. Komiteen merkar seg vidare at dette ikkje medfører nokre materielle endringar.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne vil understreke at naturen, naturmangfoldet og artsmangfoldet har en viktig egenverdi. Også de ville dyreartene har alle viktige økologiske funksjoner for å opprettholde en robust og mangfoldig natur. Norsk rødliste for truede arter forteller imidlertid om en natur som er truet, og hvor ville dyr er under stadig sterkere press. Også rødlistede arter er utsatt for jakt i Norge. Samtidig blir direkte utnytting gjennom jakt, fangst og fiske av dyr utpekt som den nest største grunnen til arters tilbakegang av FNs naturpanel (IPBES-rapport 2019).

Disse medlemmer viser videre til at dyrevelferdsloven § 3 stadfester at dyr har «egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker». Dyr skal videre beskyttes fra fare for unødig belastning. Samtidig er engasjementet for ville dyrs velferd økende – som presisert i Meld. St. 8 (2024–2025) er det økt engasjement rundt jakt- og fangstmetoder for viltlevende dyr.

Disse medlemmer viser til at regjeringens forslag til formålsparagrafer endret på flere områder sammenlignet med forslaget som først ble sendt på høring, bl.a. er tidligere foreslåtte formuleringer om bevaring av naturens produktivitet og artsrikdom og ivaretagelse av dyrevelferd nå fjernet. Disse medlemmer mener at

den foreslåtte formålsparagrafen både er dårligere og svakere enn opprinnelig foreslått. Disse medlemmer foreslår derfor at forslaget regjeringen sendte på høring, inntas som § 1 i ny viltressurslov.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 1 skal lyde:

§ 1 *Formål*

Loven har til formål å sikre en bærekraftig forvaltning av viltet, slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares og dyrevelferden ivaretas. Viltet skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven.»

3.2 Viltforvaltning

Komiteen merkar seg at det vert foreslått å skille mellom viltmyndigheiter på statleg nivå og dei oppgåvene innan viltforvaltninga som er lagde til fylkeskommunen og kommunen.

Komiteen merkar seg vidare at forslaget inneber at dei statlege viltmyndigheitene si oppgåve er å fremje formålet i lova samt gi råd og rettleiing.

Når det gjeld kommunane og fylkeskommunane, merkar komiteen seg at det vert foreslått ei eiga føresegn om oppgåvene til fylkeskommunen og kommunen, og at desse inneber arbeid med å fremje formålet i lova samt gi råd og rettleiing.

Komiteen merkar seg at det i lova vert lagt opp til ei tilpassing av reglar om Jegerregisteret til dei reglane som gjeld i dag om behandling av personopplysningar.

Vidare registrerer komiteen at det vert foreslått å samle reglane om forvaltning av det statlege viltfondet samt tilgangen til å opprette kommunale og fylkeskommunale viltfond og rammer for korleis fonda kan finansierast i éi føresegn.

3.3 Tilgangen til jakt og fangst

Komiteen viser til at tilgangen til jakt og fangst av vilt samt sanking av fugleegg er fastsett i både naturmangfoldloven og viltloven, og vidare til at desse lovene derfor må lesast i samanheng for å forstå dei gjeldande føresegnene.

Komiteen framheld at det av naturmangfoldloven med mindre det er opna for hausting. Hausting inkluderer jakt, fangst og innsamling, og kan vidare berre tillatast dersom det finst eit haustingsverdig overskot.

Komiteen merkar seg at vedtak om hausting vert fatta med heimel i viltloven og må bygge på måla som er gitt av naturmangfoldloven.

Komiteen merkar seg at forslaget inneber at føresegnen i viltloven § 9 første ledd ikkje vert vidareført, men at § 9 andre ledd skal vidareførast med enkelte presiseringar og justeringar, medrekna at jakt og fangst ber-

re er tillatte når det er opna for det i eller i medhald av lov.

Komiteen registrerer vidare at lova legg opp til at løyve til jakt og fangst skal skje gjennom ein forskrifts-prosess, som krev grundige vurderingar av vilkår og omsyn etter naturmangfoldloven § 16.

Komiteen merkar seg at prinsippet om hekke- og yngletidsfreding skal vidareførast, likevel med moglegheit for unntak i spesielle tilfelle.

Komiteen viser til at sanking av egg og dun er ei tradisjonsrik form for hausting. Det er vidare naturleg å vise til at mange fuglearter har nedgåande bestandsstørrelsar, og komiteen merkar seg at lova difor tek for seg reguleringar for å unngå negative verknader på bestandane.

Komiteen viser vidare til at naturmangfoldloven §§ 15 og 16 set rammene for sanking av egg, og at det berre er aktuelt å tillate sanking når det finst eit haustingsverdig overskot.

Komiteen merkar seg at forslaget til ny lov inneber at tilgangen til sanking vert regulert i lova kapittel 3, mens retten til sanking vert regulert i kapittel 6, og at dette vert gjort med mål om ei tydelegare avgrensing mot fjerning av egg for skadeførebygging.

Komiteen merkar seg vidare at forslaget legg til grunn ei eiga forskriftsheimel for lodden (jakt på ender) i Kautokeino kommune, for å synleggjere omsynet til samisk kultur i større grad.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, viser til at et sentralt hensyn bak den nye viltressursloven er å klargjøre forholdet mellom viltregelverket, naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven. Dyrevelferdsloven § 20 stiller krav til at jakt, fangst og fiske skal skje på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at jakttidsforskriften gir Finnmarkseiendommen mulighet til selv å regulere jakttida for elg innenfor perioden 25. september–23. desember i Finnmark. Elgjakta i Finnmark starter 1. september i Karasjok og Kautokeino og 25. september i resten av fylket. Årsaken til tidligere jaktstart i Karasjok og Kautokeino er å kunne gjennomføre jakta før reindrifta forventes å ankomme høst- og vinterbeitene. I andre kommuner i Finnmark kan dette også være aktuelt, og i felt inne på vidda kan det være fare for snefall allerede ved jaktstart. Dette flertallet mener det må fremgå i loven at Finnmarkseiendommen etter forslag fra den enkelte kommune selv kan regulere jakttida for elg innenfor perioden 1. september–23. desember i Finnmark.

Dette flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven §§ 10 og 42 som gjør at Finnmarkseiendommen, etter forslag fra den enkelte kommune, kan regulere jakttida for elg i perioden 1. september–23. desember i Finnmark.»

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, mener det er behov for å harmonisere reglene for jakt- og fangstutøvelse i viltressursloven og dyrevelferdsloven, slik at regelverket blir enklere å forstå og praktisere.

Dette flertallet fremmer følgende forslag:

«Viltressursloven § 21 skal lyde:

§ 21 Forsvarlig jakt- og fangstutøvelse

Jakt og fangst skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte som ikke utgjør en fare for mennesker, husdyr eller eiendom.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at det i forslag til ny § 10 Adgangen til jakt og fangst, i tredje ledd er foreslått at det skal forskriftsfestes at det ikke bør tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden for vedkommende art. Disse medlemmer kan ikke se at det er godgjort at det bør være unntak fra denne regelen, og mener at det derfor må forskriftsfestes at det ikke skal tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 10 tredje ledd skal lyde:

I forskrift etter andre ledd skal det ikke tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden for vedkommende art.»

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at Norges Bondelag i sin høringsuttalelse påpeker at om jakt/fangst mister allmenhetens støtte, kan det svekke grunnlaget for jakt i Norge. Regjeringens forslag er potensielt problematisk også for jaktinteressene selv, fordi det beholder jaktformer og regler som vil møte lite forståelse i det store flertallet av det norsk folk som ikke jakter. Det vil for eksempel være lite forståelse i opinionen for at arter som svartspett, røyskatt osv. kan være jaktbare. I dagens samfunn jaktes slike arter bare for moro skyld av et lite antall mennesker. For mange slike arter finnes for lite presis kunnskap om bestandssituasjon, høstingspotensial osv. til å være sikker på at jakt er kunnskapsbasert og bærekraftig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i viltressursloven om at jakt bare skal være tillatt på arter som er eksplisitt listet i forskrift, hvor jakt har et påviselig nytteformål, og hvor det foreligger oppdatert kunnskap om bestand, biologi og effekter av jakt.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at lodden, dvs. vårjakt på and, opprettholdes i regjeringens forslag. Lodden er forskriftsfestet med henvisning til kulturelle rettigheter. Jakt på en art mens den kommer inn til hekking/ungling, er likevel i strid med etikken som for øvrig gjelder i norsk jakt, og med biologisk god forvaltning. Miljødirektoratet har anbefalt forbud mot lodden. Dette medlem mener at med respekt for tradisjonelle rettigheter er det ikke i noen parterers langsiktige interesse å opprettholde en jaktform som strider mot faglig god forvaltning, og som åpenbart har mistet sin egentlige betydning som ressurs for utøverne.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen forby sanking av egg.»

«Stortinget ber regjeringen forby vårjakt på fugl, inklusive ender.»

3.3.1 JAKTFORBOD I ROMJULA OG ENKELTE DAGAR I PÅSKEN

Når det gjeld dagar med jakt- og fangstforbod, merkar fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene fra Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne, seg at lovforlaget legg opp til ei vidareføring av dagens ordning. Dette inneber jakt- og fangstforbod fra 24. desember til 31. desember samt på langfredag, påskeaftan og første påskedag. Fleirtalet framhevar at dette gjeld jakt, fangst og lisensfelling, men ikkje sanking av fugleegg og dun, heller ikkje skadefelling, felling som er iverksett av myndighetene, eller offentlege ettersøk.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet merker seg at det i forslaget til ny viltressurslov legges opp til en vidareføring av romjulsfredningen for jakt. Disse medlemmer har liten forståelse for hvorfor det skal vidareføres et forbud mot jakt i romjulen, særlig i dagene i romjulen som ikke rammes av helligdagsfreden. Jakt er til svært lite sjenanse for befolkningen ellers, og forbudet oppfattes som utdatert. Disse medlemmer viser samtidig til at romjulsjakt er tillatt i Sverige, og at det er populært blant norske jegere å reise over landegrensen for å jakte i Sverige i romjulen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 13 skal lyde:

§ 13 Dager med jakt- og fangstforbud

Jakt og fangst er ikke tillatt 25. og 26. desember eller på langfredag og første påskedag.»

Komiteens medlem fra Venstre kan ikke se at jaktforbudet i romjulen er spesielt godt begrunnet. Når det samtidig er lov med jakt på første nyttårsdag, skjærtorsdag og i pinsen, framstår lovbestemmelsen i § 13 som vilkårlig og ulogisk. Dette medlem vil derfor stemme imot regjeringens forslag til viltressursloven § 13.

3.4 Krav som vert stilt til jegerar

Komiteen viser til at det i den nye lova blant anna vert foreslått å lovfeste ein hovudregel om at dei som skal utøve jakt og fangst, skal ha bestått jegerprøva, samt føresegn om at desse personane også må vere registrerte i Jegerregisteret.

Komiteen merkar seg vidare følgjande når det gjeld krav som vert stilt til jegerar. I forslag til ny lov framgår plikta til jegerane til å betale jegeravgift tydelegare. Når det gjeld aldersgrenser for utøving av jakt og fangst, legg lova opp til vidareføring av dagens praksis. Det same gjeld krav til rapportering. Kompetansekrava vert foreslått vidareførte og tydeleggjorde. Det vert også foreslått at andre særskilte kompetansekrav kan fastsetast i forskrift.

3.5 Krav til utøving av jakt og fangst

3.5.1 FORSVARLEG JAKT- OG FANGSTUTØVING

I lovforslaget framgår det ulike krav til utøvinga av jakt og fangst. Komiteen viser til at det vert framheva ei generell føresegn om at jakt og fangst skal utøvast på ein måte som unngår unødige lidningar for viltet samt unødig fare for menneske, husdyr eller eigedom.

Komiteen vil vidare framheve at det materielle innhaldet i dagens føresegn om human jakt vert vidareført i dette lovforslaget, men at omgrepet «forsvarlig jakt- og fangstutøvelse» erstattar omgrepet «human jakt».

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet merker seg at flere høringsinstanser er kritiske til å ta inn begrepet «fare for unødige lidelser» i bestemmelsen. Disse medlemmer merker seg at bestemmelsen ifølge Prop. 78 L (2024–2025) er med på å tydeliggjøre gjeldende rett, med presiseringen om at viltet ikke skal utsettes for unødige lidelser eller fare for unødige lidelser. Disse medlemmer er kjent med at jaktutøvelsen er forbundet med vurderinger, og er inn-

forstått med at feil kan bli begått, selv om jegere skal gjøre det de kan for å unngå det.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at lovens § 21 har en formulering som er motsigende til kapitteloverskriften, og at det er mange høringsinstanser som har uttalt seg om den foreslåtte ordlyden «eller fare for unødige lidelser». Disse medlemmer mener at ingen kan sette opp en felle eller avfyre et våpen og fastslå at dette med 100 pst. sikkerhet ikke kan utgjøre en fare for unødige lidelse.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 21 skal lyde:

§ 21 Forsvarlig jakt- og fangstutøvelse

Jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser, og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eien-
dom.»

3.5.2 UNDERSØKINGS- OG ETTERSØKINGSPLIKT

Komiteen viser til at jegerar etter dagens regelverk har plikt til å undersøke skotstaden og gjennomføre ettersøk ved skadeskyting. I det nye lovforslaget vert desse reglane i større grad systematiserte og tydeleggjorde. Det vert foreslått å lovfeste ei generell undersøkings- og ettersøkingsplikt samt varslingsreglar.

Komiteen understrekar at jegerar som sårar eit dyr under jakt, har plikt til å ettersøke og avlive dyret så effektivt som mogleg.

Komiteens medlemmer fra Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne er overrasket over at regjeringen, bare uker etter at dyrevelferdsmeldingen er behandlet i Stortinget, legger fram et forslag til viltressursslov med lite eller intet fokus på dyrevelferd og skadeskyting. Disse medlemmer viser til at dyrevelferdsloven entydig omfatter også ville dyr/vilt. Skadeskyting er et stort og veldokumentert problem i norsk jakt, særlig på småvilt. Det burde være selvsagt at en oppdatert viltlov inneholder oppdaterte og effektive grep mot skadeskyting.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i lov og forskrifter som inneholder oppdaterte bestemmelser og tiltak for å redusere skadeskyting av vilt betydelig.»

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne stiller spørsmål ved begrepet «høstingsverdig overskudd» som brukes i forslaget § 16. Begrepet er konstruert og mangler biologisk

definisjon eller forankring. Dermed åpner begrepet for at enhver art som noen mener er «høstingsverdig», ev. kan høstes/jaktes/fangstes etter den foreslåtte naturmangfoldoven. Begrepet kan tilsynelatende legges til grunn for å jakte alt fra lavskrike til nise, selv om det ikke foreligger bestandskunnskap som tilsier at bestand og økosystem tåler høsting.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å erstatte begrepet 'høstingsverdig overskudd' i naturmangfoldloven § 16 med et presist, biologisk definert begrep.»

Disse medlemmer viser til at det aller meste av utmarksarealet i Norge er tilrettelagt for interessene til de godt under 10 pst. av folket som driver jakt. Jakt er en legitim virksomhet som vil fortsette å være utbredt i Norge. Jakt påvirker imidlertid vilt og natur. Naturområder uten jakt, slik vi har dem på Svalbard og i mange andre land, gir mulighet for andre naturopplevelser som mange setter pris på. Disse medlemmer mener det er rimelig at det blir mulig å oppleve slike områder også på det norske fastlandet. Deler av faglige utvalgte nasjonalparker er naturlige områder i denne sammenheng. Et fåtall slike områder vil ikke true jaktinteresser som fortsatt vil kunne utøves på det aller meste av arealet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en ny bestemmelse i viltressursloven som åpner for utvalgte fagbaserte jaktfrie områder i utvalgte nasjonalparker.»

3.5.3 RETT TIL Å FORFØLGE SÅRA STORVILT PÅ ANDRE SIN GRUNN

Komiteen viser til at forfølgingsretten har vore praktisert i lang tid. Denne inneber at jegerar har rett til å forfølge såra storvilt på andre sin grunn. Forslaget er ei vidareføring av innhaldet i gjeldande lovverk.

3.5.4 JAKTVÅPEN OG AMMUNISJON

Komiteen merkar seg at lovforslaget § 24 inneber ei teknologinøytral føresegn om jaktvåpen, som skal vere egna til å avlive viltet på ein sikker og dyrevelferdsmessig forsvarleg måte, samt forbod mot bruk av sjølvskot og halvautomatiske våpen med meir enn to skot i magasinet.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til at dette vil seie at kva konkrete skytevåpen, våpendelar og ammunisjon som vert tillate, vil følgje av forskrift, og viser vidare til at dette er ei løysing som bi-

drar til bedre samordning med våpenlova og våpenforskrifta sin systematikk. Fleirtallet understrekar at det vert framheva i proposisjonen at om det på eit seinare tidspunkt er aktuelt å vurdere andre skytevåpen, våpendelar eller ammunisjon enn det som i dag framgår av utøvelsesforskrifta, må dette utgreiast nærare, medrekna vurderingar av om skytevåpenet er egna til å avlive viltet på ein sikker og dyrevelferdsmessig forsvarleg måte, og om det er i tråd med Bernkonvensjonen.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at det forslås at kravet til skytevåpen med ladning av krutt for felling av vilt under jakt ikke videreføres, men at det innføres en teknologinøytral regel om jaktvåpen. Dette flertallet støtter dette, og ser det som viktig at reglene skal kunne stå seg over tid, og at det i fremtiden kan være aktuelt å bruke våpen som er like godt egnet som skytevåpen med krutt. For dette flertallet er det i den forbindelse viktig at hensyn til dyrevelferd og sikkerhet blir ivare tatt på en god måte. Dette flertallet har merket seg at flere av høringsinstansene uttrykker bekymring for dyrevelferden ved eventuell fremtidig åpning for buejakt. Dette flertallet viser til at forslaget ikke innebærer at nye jaktvåpen automatisk tillates som følge av lovbestemmelsen, og dersom det skal innføres adgang til bruk av andre typer våpen, må dette fastsettes uttrykkelig i forskrifts form.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at buejakt fortsatt skal være forbudt i Norge.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Venstre og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at regjeringen foreslår en ny såkalt teknologinøytral bestemmelse knyttet til hvilke våpen som kan benyttes under jakt. Disse medlemmer sliter med å se begrunnelsen for forslaget og viser til at den foreslåtte endringen – selv om regjeringen argumenterer for det motsatte – blant mange oppfattes som om det åpnes for jakt med andre våpen enn det som er tillatt i dag, bl.a. pil og bue.

Disse medlemmer registrerer at det er stor motstand mot å fjerne kravet om kruttvåpen blant høringsinstansene, og at både Mattilsynet, Veterinærinstituttet, Rådet for dyreetikk, Den norske veterinærforening og Norsk Zoologisk Forening har uttalt seg negativt.

Disse medlemmer klarer heller ikke å se at regjeringen argumenterer for at andre våpen enn det som er tillatt i dag – etter gjeldende bestemmelse i viltloven – nå vil bli tillatt, snarere det motsatte. Disse medlemmer mener derfor at ordlyden i forslag til § 24 skaper unødig støy og usikkerhet. Dersom det på et senere tidspunkt skulle vise seg at det er andre våpen enn de som i

dag er egnet til å avlive vilt på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, bør det reguleres i lov, og ikke i forskrift.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 3 bokstav b skal lyde:

- b. jakt: høsting av vilt gjennom å avlive viltet ved bruk av skytevåpen med ladning av krutt, og den forutgående lokaliseringen av viltet og ettersøk og avliving av såret vilt»

«Viltressursloven § 24 første ledd skal lyde:

Til jakt skal det bare brukes skytevåpen med ladning av krut. Våpenet skal være egnet til å avlive viltet på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til at det i loven legges opp til en teknologinøytral bestemmelse i viltressursloven § 24, der det ikke lenger bare kan brukes skytevåpen med ladning av krutt til felling av vilt, men at det skal brukes våpen, våpendeler og ammunisjon som er egnet til å avlive viltet på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Disse medlemmer viser til at buejakt er en populær jaktmetode i store deler av verden, og at det er et sterkt ønske i jaktmiljøer om å tillate buejakt. Disse medlemmer mener den foreslåtte bestemmelsen i § 24 i viltressursloven bør medføre en åpning for buejakt i Norge.

Disse medlemmer mener at krav om merking av feller må inn i lovforslaget og ikke reguleres i forskrift. Landbruks- og matdepartementet foreslår i forskrift at fangstfolk, som regel er de eiere av våpen, skal offentliggjøre merking av feller med sitt navn og telefonnummer. Dette samsvarer ikke med annen praksis, blant annet unntar politiet våpeneiere i våpenregisteret fra offentlighet. Jakttilbydere unntar jaktlagets medlemmer fra offentliggjøring av hvem som får tilbud om jakt, kun jaktleders navn offentliggjøres.

Disse medlemmer mener derfor av sikkerhetsmessige grunner at det må inntas i loven at merking av fangstinnretninger gjøres med anonymisering av fangstperson. Dette kan enkelt gjøres ved bruk av jegernummer og vil sikre oppsynets mulighet for identifi-sering og at eiers navn blir unntatt offentlighet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 25 slik at det innføres krav om merking av feller ved bruk av jegernummer. Merkingen skal sikre oppsynets mulighet for identifisering og at eiers navn blir unntatt offentlighet.»

3.5.5 FANGST AV VILT

Komiteen merkar seg at den nye lova legg opp til ei vidareføring av eit generelt forbod mot bruk av feller.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne vil påpeke at et stort antall fangstredskaper per i dag er tillatt til tross for at feller i utgangspunktet er forbudt i loven. Dette vil også være tilfelle i forslaget til ny viltressurslov § 25. Disse medlemmer har merket seg at flere høringsinstanser tar til orde for at forbudet mot fellefangst blir reelt, herunder WWF Norge, Norges Naturvernforbund, BirdLife og NOAH.

Disse medlemmer mener det er på tide å stramme inn praksis hvor et stort utvalg feller er tillatt, selv om det er et generelt forbud i loven. Disse medlemmer mener som minimum at det bør være et absolutt forbud mot bruk av feller til fangst av stedeagne arter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 25 første ledd skal lyde:

Bruk av feller til fangst av vilt er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Det skal ikke åpnes for bruk av feller til fangst av stedeagne arter.»

3.5.6 BRUK AV SYNLEG LYS OG SÆRSKILTE SIKTEMIDDEL

Komiteen viser til at bruk av synleg lys må sjåast i samanheng med dei føresegnene som ligg i Bernkonvensjonen. Komiteen merkar seg at det i forslag til ny lov vert lagt opp til ei tydeliggjering av gjeldande rett, og at det vert foreslått eit generelt forbod mot bruk av synleg lys og nattoptikk under jakt. Gjeldande unntak er foreslått vidareført, men samla i forskrift.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Venstre, støtter at det er fortsatt skal kunne benyttes kunstig lys ved jakt på villsvin.

Flertallet er enig med departementet i at det bør klargjøres i regelverket at bruk av håndholdte innretninger til observasjon som benytter restlysforsterkende eller termisk teknologi under jakt, bør være tillatt. Videre er flertallet også enig med departementet i at Bernkonvensjonen, som Norge er forpliktet til å gjennomføre, setter visse skranker for bruk av siktemidler med restlysforsterkende eller termisk teknologi. Flertallet vil likevel understreke at Bernkonvensjonen gir medlemsstatene adgang til å gjøre unntak fra de alminnelige begrensningene for bruk av synlig lys og bruk av siktemidler med restlysforsterkende og termisk teknologi. Som departementet nevner i proposisjonen side 93, utgjør eksempelvis store hjortestammer en utford-

ring enkelte steder. Videre er det også behov for å bruke synlig lys og termiske eller restlysforsterkende siktemidler for å sikre et effektivt uttak av villsvin og enkelte rov-viltarter, og ikke minst for å gjennomføre ettersøk av påskutt vilt.

Flertallet mener at både hensynet til en effektiv forvaltning av viltet og dyrevelferdsmessige hensyn tilsier at det skal gis unntak i forskrift fra forbudet mot bruk av synlig lys og siktemidler med termisk eller restlysforsterkende teknologi.

Flertallet mener derfor at Stortinget gjennom lovforslaget bør pålegge forvaltningen å fastsette slike unntak i forskrift. Det nærmere innholdet i unntakene bør likevel fastsettes i forskrift, slik at regelverket best kan tilpasses eventuelle endringer i behov og de krav som internasjonalt regelverk setter til den norske viltforvaltningen.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Viltressursloven § 26 skal lyde:

§ 26 *Bruk av synlig lys og særskilte siktemidler*

Bruk av lyskilder som gir synlig lys under jakt og fangst, er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Det samme gjelder bruk av restlysforsterkende og termiske siktemidler og andre siktemidler med teknologi som har til formål å lyse opp eller forbedre synligheten av omgivelsene eller viltet for jegeren.

Kongen gir forskrift om unntak fra forbudet etter første ledd for blant annet ettersøk av påskutt vilt, jakt på nærmere bestemte arter og når det anses nødvendig for å regulere viltbestanden i nærmere bestemte områder.»

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, viser til at hjort er et nattaktivt dyr som skaper utfordringer i enkelte områder som følge av store bestander. Dette flertallet mener termisk nattoptikk er nødvendig for å oppnå målrettet og effektivt uttak. Dette flertallet bemerker seg at det i forslaget til ny viltressurslov foreslås at unntak fra forbud mot termiske siktemidler forvaltes gjennom forskrift. Dette flertallet mener det kan skape forutsigbarhet for en rekke hjortejegere som har investert i termiske siktemidler, og at et slikt unntak for hjortejakt bør fastsettes i lov for å sikre jegerens forutsigbarhet.

3.5.7 JAKTHUNDTRENING OG BRUK AV HUND UNDER JAKT

Komiteen merkar seg at det i lovforslaget vert lagt opp til at bruk av hund under jakt og jakthundtrening skal vere tillate, men at det må skje på ein aktsam måte.

Vidare inneber forslaget at hovudreglar og prinsipp for bruk av hund vert angitt i sjølve lova, men at ein forskriftsheimel opnar for å gi meir detaljerte reglar.

3.5.8 SÆRSKILTE FORBOD MOT Å LØSNE SKOT

Komiteen merkar seg at innhaldet i viltlova i all hovudsak vert foreslått vidareført i den nye lova. Dette inneber forbod mot å løsne skot på eller over offentleg veg eller jernbane og fra luftfartøy eller motorkøyretøy. Komiteen merkar seg vidare at det vert opna for unntak for bevegelseshemma i forskriftsheimel.

3.5.9 FORBOD MOT BRUK AV LUFTFARTØY, MOTORKØYRETØY OG MOTORFARTØY

Komiteen merkar seg at det vert foreslått eit forbod mot bruk av luftfartøy, motorkøyretøy og motorfartøy under jakt, og at dette i all hovudsak er ei vidareføring av dagens regelverk. Det vert lagt opp til unntak for ettersøk av påskoten fugl i sjø.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener jegere på land må ha anledning til å benytte luftfartøy (drone) ved ettersøk av påskutt storvilt, tilsvarende som ved ettersøk av påskutt sjøfugl. På land er det krav om ettersøkshund, men disse medlemmer mener loven også må åpne for bruk av drone som et tilleggsværktøy i ettersøk for jaktlag med varslingsplikt som på sjø.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 29 slik at jegere på land kan ha anledning til å benytte luftfartøy (drone) ved ettersøk av påskutt storvilt, tilsvarende som ved ettersøk av påskutt sjøfugl.»

3.5.10 FORBOD MOT BRUK AV KJEMIKALIAR ELLER GIFT

Komiteen merkar seg at det vert foreslått eit generelt forbod mot bruk av kjemikaliar og gift ved jakt og fangst, med unntak for smågnagarar.

3.5.11 FORBOD MOT BESTEMTE JAKT- OG FANGSTMETODAR

Komiteen viser til at Bernkonvensjonens artikkel 8 oppstiller eit forbod mot bruk av metodar som ikkje er selektive, og som kan forårsake at den lokale bestanden av ein art forsvinn eller vert alvorleg forstyrta, da med særleg vekt på å verne trua og sårbare arter. Komiteen merkar seg at forslaget til forbod mot bestemte jakt- og fangstmetodar er eit forslag om gjennomføring av dei

metodane som er angitt i vedlegg IV, jf. Artikkel 8, og som ikkje allereie er forbodne, eller som berre delvis er forbodne, etter andre føresegner i forslaget til ny lov eller i forskrifter.

3.6 Retten til jakt og fangst

Komiteen viser til at ein viktig del av lova omhandlar retten til jakt og fangst, medrekna grunneigar sin einerett til jakt og fangst, rekkevidda av denne eineretten og grunneigar si moglegheit til å overlate jaktretten til andre. Vidare regulerer lova jakt og fangst i sameige mellom eigedommar, retten til jakt og fangst på staten sin grunn utanfor statsallmenningar og reindriftssamar sin rett til jakt og fangst. Komiteen merkar seg vidare at lovforslaget omhandlar reglar om ferdsel med skytevåpen eller feller på andre sin eigedom, forbod mot jaging av vilt fra andre sine jaktområde og grunneigar sin einerett til sanking av fugleegg og dun.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, viser til at regjeringen i proposisjonen ønsker å videreføre gjeldende rett med tanke på grunneiers enerett til jakt og fangst på sin eiendom. Prinsippet om grunneiers enerett til jakt og fangst har ligget fast siden jaktloven av 1899 og utgjør en viktig næringsinntekt for mange grunneiere.

Flertallet mener dette må fremkomme tydeligere i ny lov, og fremmer følgende forslag:

«Viltressursloven § 33 skal lyde:

§ 33 Grunneiers enerett til jakt og fangst

Grunneieren har enerett til jakt og fangst på sin grunn med de innskrenkningene som er fastsatt i eller i medhold av denne loven.»

«Viltressursloven § 35 skal lyde:

§ 35 Grunneiers adgang til å overlate retten til jakt og fangst

Overlater grunneieren sin eiendom til noen annen til bruk, skal brukeren ha jaktretten med mindre annet er avtalt. Første punktum gjelder ikke for leie av jordbruksareal uten hus (ren jordleie).

Retten til jakt og fangst kan ikke skilles fra eiendommen for lengre tid enn ti år om gangen.

Første og andre ledd gjelder ikke dersom jordskifte- retten ved jordskifte etter jordskiftelova kapittel 3 har bestemt noe annet.

Fremleie av retten til jakt og fangst krever samtykke fra grunneieren. Kongen kan gi forskrift om forbud mot fremleie av retten til jakt og fangst.

Den som stiller jakt og fangst til rådighet for andre, plikter å forvisse seg om og er selv ansvarlig for at vedkommende har betalt jegeravgift.

Dersom en grunneier overlater retten til jakt og fangst til andre enn den som bruker grunnen, er også grunneieren ansvarlig for å dekke kostnader ved skade som jakt og fangst påfører brukeren.»

3.7 Særleg om hjortevilt og bever

Komiteen viser til at ein del av lovforslaget omhandlar særskilte reglar for hjortevilt og bever, medrekna særskilte jakttider, krav til jaktutøving og spesifikke føresegner om felling av desse artene. Komiteen merkar seg vidare at lovforslaget inneheld reglar om bruk av hund under jakt på hjortevilt og føresegner om skadefelling og forvaltning av beverbestandar.

3.8 Felling av vilt med heimel i naturmangfoldlova § 18

Komiteen merker seg at det i lovforslaget vert foreslått å samle det som omhandlar felling av vilt med heimel i naturmangfoldlova § 18. Det dekkjer lisensfelling, skadefelling og felling som myndighetene iverkset av eige tiltak. Komiteen merkar seg vidare at lovforslaget inneheld reglar for gjennomføring av felling, inkludert krav til jegerprøve, registrering og bruk av metodar som kan fravike vanlege jaktreglar.

3.9 Skuddpremier

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår å videreføre en lovbestemmelse om at det kan være skuddpremie for viltarter som har jakttid, og som gjør skade, og at skuddpremieordninger skal godkjennes av kommunen. Det understrekes i loven at det ikke kan fastsettes skuddpremie på gaupe.

Skuddpremieordningen er kritisert av miljø- og dyrevernsorganisasjoner og faginstanser, inkludert BirdLife Norge, Naturvernforbundet, WWF Norge, Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Rådet for dyreetikk. Også forskere og Statskog har uttalt seg kritisk om skuddpremie.

Disse medlemmer mener at det kan argumenteres for at det kan være skuddpremie på arter som er uønsket i norsk natur, som f.eks. villsvin, men at det bør innføres et forbud mot skuddpremie på stedege arter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Viltressursloven § 52 andre ledd skal lyde:

Det kan ikke fastsettes skuddpremieordninger for stedege arter.»

3.10 Bestandsregulering under særlige forhold

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen foreslår en egen lovparagraf om bestandsregulering under særlige forhold, der det i forskrift kan fastsettes regulering av bestanden av viltarter som jakttid, dersom det a) foreligger særlige forhold, som at bestandens størrelse eller sammensetning over tid gir uheldige effekter på dyrehelse, natur eller samfunnsinteresser, eller b) jakt og fangst over tid ikke har vært tilstrekkelig for å oppnå ønsket bestand.

Disse medlemmer mener denne lovformuleringen framstår som en ubegrunnet motivasjon for å desimere ville dyr på en måte som tilsidesetter grunneierretten til fredning og dyrevernhensyn. Forslaget framstår i hovedsak som et forsøk på å fjerne muligheten for å frede privat område fra jakt – i strid med hensyn til vilde dyr og menneskerettighetene. Å tilsidesette grunneierretten og dyrevelferdshensyn for vage og udefinerte formål som «samfunnsinteresser» er etter disse medlemmers syn problematisk og bør ikke lovreguleres.

Disse medlemmer vil derfor stemme imot å vedta regjeringens forslag til viltressursloven § 53.

3.11 Hijakt

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne viser til at hijakt ikke er omtalt spesifikt i forslaget til ny viltressurslov annet enn i forbud mot utrøyking (§ 32), som tradisjonelt er brukt ved blant annet hijakt.

Disse medlemmer viser til at hijakt på bl.a. rev og grevling er en sterkt kritisert jaktform, hvor hunder forfølger dyret i hiet og enten hindrer dyret i å flykte slik at det graves ut, eller driver dyret ut, hvorpå det skytes i flukt. Jaktmetoden påfører dyrene en lang fase med tydelig stress og redsel. Rådet for dyreetikk har tatt til orde for å forby hijakt allerede i en uttalelse fra 2007, og uttaler nå igjen i forbindelse med høringsprosessen til ny lov:

«Rådet mener at hijakt både er en unødvendig, og for viltet spesielt stressende jaktform, og derfor bør forbys. Hijakt innebærer en relativt lang fase med stress for dyret som jaktes på og innebærer fare for skade både på jakthund og viltet.»

Også Dyrebeskyttelsen Norge, NOAH, Dyrenes rett og Norges Miljøvernforbund tok i høringsrunden til orde for at hijakt burde forbys i ny viltressurslov. Selv om hijakt er en lite utbredt jaktform i Norge, mener disse medlemmer at det burde forbys fordi det bryter med intensjonen og formålet i forslaget til viltressurslov. Disse medlemmer mener at et slikt forbud

bør utredes videre og reguleres i forskrift om bruk av jakthund.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i en kommende forskrift om bruk av jakthund vurdere å innføre forbud mot hijakt, i tråd med anbefaling fra Rådet for dyreetikk.»

3.12 Jakt på rovvilt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at rovdyrpolitikken så langt etter rovviltforliket ikke har oppnådd de resultatene som lå til grunn og var målet for forliket. Disse medlemmer er enige i at vi skal ha en levedyktig bestand av store rovdyr i Norge, men det må også være «levedyktige forhold» for en bærekraftig beitenæring i hele landet. Disse medlemmer viser til at bestandene av de ulike rovdyrartene ikke har blitt forvaltet etter intensjonene, og at de over tid, spesielt jerv, har ligget langt over bestandsmålet i flere år. Disse medlemmer viser til at forvaltningen ikke har fungert, spesielt der felling av tildelte kvoter har vært dårlig gjennomført. Det har også vært gitt for få virkemidler, det vil si for rigide rammer for jakt, noe som for eksempel betyr at Statens naturoppsyn ikke får ta ut resterende kvoter av rovvilt. Dette gjelder både mot slutten av og etter jakttiden. Våre store rovdyr kan effektivt jaktes med bruk av løse hunder, men særlig i Nordland og Troms, der eiendommene er små og ofte med mange eiere, møter hundejegere fort på eiendomsgrenser som en begrensning.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre nødvendige tiltak for å sikre at den som på lovlig grunn for hund reiser rovdyr under lisensjakt, har rett til å forfølge og tilegne seg dyret også på grunn der en annen enn jegeren har jaktretten.»

3.13 Skadefelling

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, mener loven må legge til rette for en effektiv og ansvarlig skadefelling, og foreslår ny ordlyd i §§ 46 og 47.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Viltressursloven § 46 skal lyde:

§ 46 Skadefelling

Ved skadefelling av vilt gjelder bestemmelsene i kapittel 1, 2, 4, kapittel 5 unntatt §§ 26 og 29, kapittel 6 unntatt §§ 38 og 41 og §§ 51, 58 og 60 i loven her samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Ved ettersøk i forbindelse med skadefelling av bjørn, jerv,

gaupe, kongeørn og ulv gjelder § 22 første, andre, fjerde, femte og syvende ledd i loven her tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av skadefelling, blant annet om at felling kan gjennomføres uten hensyn til bestemmelser som nevnt i første ledd, og om å tildele kommunen oppgaver.

Kongen kan ved enkeltvedtak fravike bestemmelser som nevnt i første ledd.»

«Viltressursloven § 47 skal lyde:

§ 47 Felling iverksatt av myndighetene

Ved felling av vilt som er iverksatt av myndighetene etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, gjelder bestemmelsene i kapittel 1, 2 og 4, kapittel 5 unntatt §§ 26 og 29, kapittel 6 unntatt §§ 38 og 41 og §§ 51 og 60 i loven her samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Ved ettersøk i forbindelse med felling etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd av bjørn, jerv, gaupe, kongeørn og ulv gjelder § 22 første, andre, fjerde, femte og syvende ledd i loven her tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av felling etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, blant annet om at felling kan gjennomføres uten hensyn til bestemmelser som nevnt i første ledd, og om å tildele kommunen oppgaver.

Kongen kan beslutte å fravike bestemmelser som nevnt i første ledd. En slik beslutning er ikke et enkeltvedtak.»

3.14 Andre føresegner

Komiteen viser til at følgende andre føresegner er ein del av lovforslaget:

- Forbud mot hald av vilt i fangenskap mv.
- Oppbevaring, omsetning og anna handtering av vilt og egg.
- Det statlege viltfondets eigeidomsrett og inndraging av ulovleg felt vilt mv.
- Merking av levande vilt, innfanging, felling mv. for vitskapelege eller andre særlege formål.
- Offentleg ettersøk av skadd eller sjukt vilt utanom jaktutøving.
- Merke- og registreringsplikt.
- Autorisasjon og tilsyn med taksidermistar.
- Bruk av åte til jakt, fangst og felling mv.

3.15 Handheving og sanksjonar

Komiteen viser til at den nye lova slik ho er foreslått, også beskriver behovet for administrative sanksjonar, forholdet mellom administrative sanksjonar og straff og innføring av lovbrotsgebyr og administrativt rettstap. Lovforslaget inkluderer reglar om straff for brot på lova, med skjerpa strafferamme for grove brot.

4. Forslag frå mindretal

Forslag frå Høgre og Framstegspartiet:

Forslag 1

Viltressursloven § 13 skal lyde:

§ 13 Dager med jakt- og fangstforbud

Jakt og fangst er ikke tillatt 25. og 26. desember eller på langfredag og første påskedag.

Forslag frå Sosialistisk Venstreparti, Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 2

Viltressursloven § 3 bokstav b skal lyde:

- b. jakt: høsting av vilt gjennom å avlive viltet ved bruk av skytevåpen med ladning av krutt og den forutgående lokaliseringen av viltet og ettersøk og avliving av såret vilt

Forslag 3

Viltressursloven § 24 første ledd skal lyde:

Til jakt skal det bare brukes skytevåpen med ladning av krutt. Våpenet skal være egnet til å avlive viltet på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Forslag frå Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 4

Viltressursloven § 1 skal lyde:

§ 1 Formål

Loven har til formål å sikre en bærekraftig forvaltning av viltet, slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares og dyrevelferden ivaretas. Viltet skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven.

Forslag 5

Viltressursloven § 10 tredje ledd skal lyde:

I forskrift etter andre ledd skal det ikke tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden for vedkommende art.

Forslag 6

Viltressursloven § 25 første ledd skal lyde:

Bruk av feller til fangst av vilt er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Det skal ikke åpnes for bruk av feller til fangst av stedege arter.

Forslag 7

Viltressursloven § 52 andre ledd skal lyde:

Det kan ikke fastsettes skuddpremieordninger for stedege arter.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen i en kommende forskrift om bruk av jakthund vurdere å innføre forbud mot hijakt, i tråd med anbefaling fra Rådet for dyreetikk.

Forslag frå Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i lov og forskrifter som inneholder oppdaterte bestemmelser og tiltak for å redusere skadeskyting av vilt betydelig.

Forslag frå Framstegspartiet:

Forslag 10

Viltressursloven § 21 skal lyde:

§ 21 Forsvarlig jakt- og fangstutøvelse

Jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser, og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 25 slik at det innføres krav om merking av feller ved bruk av jegernummer. Merkingen skal sikre oppsynets mulighet for identifisering og at eiers navn blir unntatt offentlighet.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i viltressursloven § 29 slik at jegere på land kan ha anledning til å benytte luftfartøy (drone) ved ettersøk av påskutt storvilt, tilsvarende som ved ettersøk av påskutt sjøfugl.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen gjøre nødvendige tiltak for å sikre at den som på lovlig grunn for hund reiser rovdyr under lisensjakt, har rett til å forfølge og tilegne seg dyret også på grunn der en annen enn jegeren har jaktretten.

Forslag frå Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen samle ansvaret for forvaltning av norsk natur, dyreliv og vilt under Klima- og miljødepartementet.

Forslag frå Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i viltressursloven om at

jakt bare skal være tillatt på arter som er eksplisitt listet i forskrift, hvor jakt har et påviselig nytteformål, og hvor det foreligger oppdatert kunnskap om bestand, biologi og effekter av jakt.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å erstatte begrepet «høstingsverdig overskudd» i naturmangfoldloven § 16 med et presist, biologisk definert begrep.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en ny bestemmelse i viltressursloven som åpner for utvalgte fagbaserte jaktfrie områder i utvalgte nasjonalparker.

Forslag frå Miljøpartiet Dei Grøne:

Forslag 18

Regjeringens forslag til lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) avvises. Stortinget ber regjeringen oppnevne et biologisk og økologisk kompetent utvalg som innen 2026 skal legge fram et nytt forslag til viltlov basert på helhetlig økosystemforvaltning. En ny viltlov skal være et redskap for direkte og indirekte å bygge opp svake bestander og arter på rødlista.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen forby sanking av egg.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen forby vårjakt på fugl, inklusive ender.

5. Komiteens tilråding

Tilrådinga i komiteen vert fremja av medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne, med desse unntaka:

A § 13 vert fremja av Arbeidarpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne. § 21 vert fremja av Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet, § 26 vert fremja av Høgre, Senterpartiet, Framstegspartiet og Venstre, §§ 33 og 35 vert fremja av Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet, og §§ 46 og 47 vert fremja av Høgre, Senterpartiet og Framstegspartiet. § 53 vert fremja av Arbeidarpartiet, Høgre, Senterpartiet, Framstegspartiet og Raudt.

B vert fremja av Høgre, Senterpartiet, Framstegspartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjere følgjande

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Lovens formål er å sikre at forvaltning av viltressursene gjennom jakt, fangst, felling og annen håndtering av vilt skjer på en bærekraftig og forsvarlig måte, i samsvar med naturmangfoldloven og dyrevelferdsloven.

§ 2 Geografisk virkeområde

Loven gjelder på norsk landterritorium, i norsk territorialfarvann ved Fastlands-Norge og i Norges økonomiske sone opprettet i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone.

Loven gjelder ikke på Svalbard og Jan Mayen.

§ 3 Definisjoner

I loven forstås med:

- vilt: naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier, inkludert krysningsarter med andre arter, uavhengig av om viltet lever eller kan leve vilt i Norge
- jakt: høsting av vilt ved bruk av skytevåpen som avliver viltet, og den forutgående lokaliseringen av viltet og ettersøk og avliving av såret vilt
- fangst: høsting av vilt ved bruk av felle som avliver viltet eller fanger viltet for avliving, og avliving av fanget vilt
- lisensfelling: felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18, der kvoten er fastsatt av en offentlig myndighet og det kreves at jegeren er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret for å delta
- skadefelling: felling av ett eller flere bestemte individer av en viltart med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav a, b, c eller g og fjerde ledd.

§ 4 Samiske interesser

Ved vedtak i medhold av loven her som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse, legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur.

§ 5 Forholdet til folkeretten

Loven gjelder med de avgrensningene som følger av internasjonale avtaler og folkeretten ellers.

Kapittel 2 Viltforvaltning

§ 6 Statlige viltmyndigheter

Kongen, departementet, direktoratet og statsforvalteren er statlige viltmyndigheter og skal arbeide for å fremme formålet med loven og gi råd og veiledning i saker om viltforvaltning.

Kongen kan gi forskrift om opprettelse av villreinemnder, regionale rovviltneemnder og andre særlige samarbeidsorganer og deres virksomhet.

§ 7 Fylkeskommunens og kommunens oppgaver etter loven, klagerett og omgjøring

Fylkeskommunen og kommunen skal arbeide for å fremme formålet med loven og gi råd og veiledning i saker om viltforvaltning.

Statsforvalteren er klageinstans for enkeltvedtak truffet av kommunen etter loven her eller forskrift gitt i medhold av loven her.

Når vilkårene for omgjøring etter forvaltningsloven § 35 er oppfylt, kan kommunens vedtak etter §§ 42 og 52 også omgjøres av Kongen.

Kongen kan gi forskrift om at oppgaver etter loven her skal legges til fylkeskommunen eller kommunen.

§ 8 Jegerregisteret

Kongen skal føre et sentralt jegerregister med nødvendige opplysninger for at jakt, fangst og felling kan utøves og viltet forvaltes i samsvar med loven her.

Kongen kan gi forskrift om behandling av personopplysninger i registeret, blant annet om formålet med behandling av opplysningene, hvem som er behandlingsansvarlig, hvilke opplysninger og opplysningskategorier som kan registreres, hvem som har tilgang til opplysningene, adgang til å utlevere opplysningene, retting, sperring og sletting av opplysninger og om informasjonssikkerhet og internkontroll.

§ 9 Jegeravgift, fellingsavgift og viltfond

Kongen skal gi forskrift om innkreving av en jegeravgift og av en fellingsavgift for villrein.

Kongen skal forvalte et statlig viltfond som har til formål å fremme viltforvaltningen. Inntektene fra jegeravgiften og fra fellingsavgiften for villrein skal tilfalle det statlige viltfondet.

Fylkeskommuner som mottar overføring fra det statlige viltfondet, skal etablere fylkeskommunale viltfond.

I kommuner der det er adgang til jakt på elg, hjort eller rådyr, skal kommunen etablere et kommunalt viltfond som har til formål å fremme viltforvaltningen i

kommunen. Kommunen kan gi forskrift om fastsetting og innkreving av fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, innenfor rammene fastsatt av Stortinget. Inntektene fra fellingsavgiftene skal tilfalle det kommunale viltfondet.

Kongen kan gi forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond, blant annet om hvilke inntekter som skal eller kan tilfalle viltfondene, og hvordan midlene kan disponeres.

Kapittel 3 Adgangen til jakt og fangst, sankning av egg og dun mv.

§ 10 Adgangen til jakt og fangst

Jakt og fangst er tillatt dersom det er åpnet for det i eller i medhold av lov.

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate jakt og fangst, blant annet om hvilke viltarter det er tillatt å jakte på eller drive fangst av, til hvilke tider og i hvilke områder det er tillatt med jakt og fangst, og om kvoter for jakt og fangst. Det kan fastsettes ulike tider for jakt og fangst for de enkelte delene av landet. Tidsrammen kan gjelde en bestemt tid av døgnet eller uken, og den kan settes forskjellig avhengig av viltets kjønn og alder.

I forskrift etter andre ledd bør det ikke tillates jakt og fangst i hekke- eller yngletiden for vedkommende art.

Kongen kan gi forskrift om tildeling av oppgaver etter andre ledd til fylkeskommunen og kommunen.

§ 11 Sanking av fugleegg og dun

Sanking av fugleegg fra viltarter og sankning av dun fra fuglereir er tillatt dersom det er åpnet for det i eller i medhold av lov.

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate sankning av fugleegg fra viltarter, blant annet om hvilke arter det kan sankes egg fra, og til hvilke tider og i hvilke områder det kan sankes. Kongen kan gi forskrift om rapportering til statistiske eller vitenskapelige formål i forbindelse med sankning av fugleegg fra viltarter.

Kongen kan gi forskrift om å tillate sankning av dun fra fuglereir, blant annet om hvilke fuglearter det kan sankes dun fra, og til hvilke tider og i hvilke områder det kan sankes.

§ 12 Lodden (jakt på ender) av hensyn til samisk kultur og sedvane

Innenfor rammene av naturmangfoldloven § 16 kan Kongen gi forskrift om å tillate og regulere lodden (jakt på ender) i Kautokeino kommune, blant annet om hvilke arter det er tillatt å jakte på, i hvilke områder og til hvilke tider det kan jaktes, kvoter for jakten, vilkår for deltakelse i jakten og plikter ved deltakelse i jakten.

Kommunen kan tildeles oppgaver i forskrift etter første ledd.

§ 13 *Dager med jakt- og fangstforbud*

Jakt og fangst er ikke tillatt fra og med 24. desember til og med 31. desember eller på langfredag, påskeaften og første påskedag.

Kapittel 4 Jegerprøve, registrering i Jegerregisteret, betaling av jegeravgift mv.

§ 14 *Jegerprøve*

Jakt og fangst kan bare utøves av personer som har bestått jegerprøven.

Kongen kan gi forskrift om jegerprøven, blant annet om krav til alder, obligatorisk kurs og eksamen, kursavgift, eksamensgebyr, autorisasjon som jegerprøveinstruktør og unntak fra kravet om å ha bestått jegerprøven.

§ 15 *Registrering i Jegerregisteret*

Den som skal utøve jakt og fangst, skal være registrert i Jegerregisteret, jf. § 8.

§ 16 *Betaling av jegeravgift*

Den som utøver jakt og fangst, skal ha betalt jegeravgift etter § 9 for det aktuelle jaktåret. Jaktåret regnes fra og med 1. april til og med 31. mars.

Dokumentasjon på betalt jegeravgift skal medbringes under jakt og fangst og fremvises på forespørsel fra grunneier, noen som opptrer på grunneiers vegne, eller jakttoppsynet.

Kongen kan gi forskrift om jegeravgift, blant annet om fritak fra betaling av jegeravgift og krav til gyldig dokumentasjon for betalt jegeravgift.

§ 17 *Aldersgrenser ved utøvelse av jakt og fangst*

Kongen kan gi forskrift om aldersgrenser for å utøve jakt og fangst.

§ 18 *Unntak fra kravet om jegerprøve mv. for deltakere under jakt og fangst*

Kravene i §§ 14 til 17 til den som utøver jakt og fangst, gjelder ikke for deltakere under jakt og fangst som ikke bruker jaktvåpen, eller som ikke er ansvarlige for feller.

§ 19 *Rapportering og innlevering for statistiske eller vitenskapelige formål*

Kongen kan gi forskrift om

- krav til rapportering av opplysninger til statistiske eller vitenskapelige formål i forbindelse med jakt og fangst og registrering av opplysningene
- krav til innlevering av hele eller deler av vilt til formål som nevnt i bokstav a

- tilleggsavgift til jegeravgiften for det påfølgende jaktåret ved manglende rapportering etter bokstav a eller manglende innlevering etter bokstav b.

Fastsetting av tilleggsavgift etter forskrift gitt i medhold av første ledd bokstav c er ikke et enkeltvedtak.

§ 20 *Kompetansekrav*

Kongen kan gi forskrift om kompetansekrav som skal være oppfylt før utøvelse av jakt, fangst eller sinking av fugleegg og dun, blant annet krav om bestått skyteprøve for jakt på storvilt og organisering av en slik prøve.

Kapittel 5 Utøvelse av jakt og fangst

§ 21 *Forsvarlig jakt- og fangstutøvelse*

Jakt og fangst skal utøves på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte som ikke utgjør en fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

§ 22 *Undersøkelles- og ettersøksplikt*

Den som under jakt skyter mot vilt, skal forvisse seg om viltet er truffet. Et såret vilt skal så snart som mulig avlives med et lovlig jaktvåpen på en dyrevelferdsmessig forsvarlig og sikker måte. Kongen kan gi forskrift om avliving av såret småvilt som fraviker kravet om lovlig jaktvåpen.

Dersom jegeren ved umiddelbar undersøkelse av og rundt skuddstedet verken finner dyret eller kan utelukke at det er truffet, skal jegeren starte et ettersøk. Jegeren skal ikke jakte på nye dyr mens ettersøket pågår.

Ved ettersøk av hjortevilt, villsvin og muflon skal jegeren varsle kommunen dersom dyret ikke blir funnet innen utgangen av den dagen det ble såret. Jegeren skal vederlagsfritt gjennomføre ettersøket frem til dyret blir avlivet eller funnet dødt, eller kommunen beslutter at ettersøket skal avsluttes. Kommunen kan beslutte å ta ledelsen av eller yte bistand ved slikt ettersøk og at ettersøket skal avsluttes.

Ved ettersøk av gaupe skal jegeren varsle statsforvalteren og nærmeste politimyndighet uten opphold, og i tillegg varsle kommunen dersom dyret ikke blir funnet innen utgangen av den dagen det ble såret. Statsforvalteren avgjør den videre gjennomføringen og avslutningen av ettersøk av gaupe. Jegeren skal vederlagsfritt bistå forvaltnings- eller politimyndigheten i det videre ettersøket.

Andre til fjerde ledd gjelder også for jaktlaget når jegeren deltar i et jaktlag.

Etter at kommunen har besluttet å avslutte ettersøket etter tredje ledd, kan kommunen beslutte å starte søk etter dyret som et offentlig ettersøk, jf. § 55.

Kongen kan gi forskrift om ettersøk, blant annet om jegerens og jaktlagets plikter ved ettersøk, hvor lenge ettersøket skal vare, og krav om ettersøkshund.

§ 23 Rett til å forfølge såret storvilt på andres grunn ved ettersøk

Den som under jakt sårer storvilt, har rett til å forfølge og tilegne seg viltet også på grunn der andre har retten til jakt og fangst. Jegeren har bevisbyrden for at forfølgningen er lovlig. Forfølgningsretten opphører ved utgangen av den dagen viltet kom inn på grunnen der andre har retten til jakt og fangst. Kommunen kan ved ettersøk etter § 22 tredje ledd beslutte å forlenge adgangen til å forfølge viltet etter leddet her.

Jegeren skal snarest mulig gi grunneieren og kommunen melding om forfølgning som nevnt i første ledd om utfallet.

Grunneieren har ikke rett til å jakte på eller fange vilt som forfølges etter første ledd, men kan likevel avlive viltet på forfølgerens vegne når dyrevelferdshensyn tilsier det.

Ved forfølgning etter første ledd er det ikke tillatt å løsne skudd i andres hage eller på andres gårdstun. Jegeren plikter å erstatte skade som forfølgningen påfører andres eiendom.

§ 24 Jaktvåpen og ammunisjon

Til jakt skal det bare brukes skytevåpen, våpendeler og ammunisjon som er egnet til å avlive viltet på en sikker og dyrevelferdsmessig forsvarlig måte.

Bruk av selvskudd til jakt er forbudt.

Kongen kan gi forskrift om hvilke skytevåpen og våpendeler og hva slags ammunisjon som er tillatt å bruke under jakt.

§ 25 Fangst

Bruk av feller til fangst av vilt er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Kongen kan gi forskrift om bruk av feller, hvilke arter det tillates fangst av ved bruk av feller, tillatte feller, krav om merking av feller, krav om tilsyn, håndtering av fanget vilt, fjerning av ulovlige feller, typegodkjenning av feller og organisering av en godkjenningsordning, inkludert fastsetting av gebyr for godkjenning.

Kongen kan gi forskrift om skytevåpen og ammunisjon eller andre metoder som kan brukes ved avliving av levende fanget vilt.

§ 26 Bruk av synlig lys og særskilte siktemidler

Bruk av lyskilder som gir synlig lys under jakt og fangst, er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Det samme gjelder bruk av restlysforsterkende og termiske siktemidler og andre siktemidler med teknologi som har til formål å lyse opp eller forbedre synligheten av omgivelsene eller viltet for jegeren.

Kongen gir forskrift om unntak fra forbudet etter første ledd for blant annet ettersøk av påskutt vilt, jakt på nærmere bestemte arter og når det anses nødvendig

for å regulere viltbestanden i nærmere bestemte områder.

§ 27 Jakthundtrening og bruk av hund under jakt

Jakthundtrening og bruk av hund under jakt er tillatt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Hundeføreren skal sørge for at jakthundtrening og bruk av hund under jakt skjer på en aktsom måte og i samsvar med aktsomhetskravene i hundeloven §§ 3 og 9 og med dyrevelferdsloven.

Kongen kan gi forskrift om

- til hvilke tider jakthundtrening og bruk av hund under jakt kan foregå
- begrensninger og vilkår for jakthundtrening og bruk av hund under jakt
- forbud mot bruk av hund med bestemte funksjonsmåter eller særlige egenskaper til jakthundtrening og jakt
- krav til ettersøksekvipasjer og om krav om tilgang til godkjent ettersøkshund
- trening av hund for jakthundprøver og til jakt.

§ 28 Særskilte forbud mot å løsne skudd

Det er forbudt under jakt å løsne skudd på eller over offentlig vei eller jernbane eller fra luftfartøy eller motorkjøretøy. Kongen kan gi forskrift om unntak fra forbudet mot å løsne skudd under jakt fra motorkjøretøy for personer med nedsatt bevegelsesevne.

§ 29 Forbud mot bruk av luftfartøy, motorkjøretøy og motorfartøy

Under jakt er det forbudt å bruke

- luftfartøy eller motorkjøretøy til forfølgning av vilt eller til avledning av viltets oppmerksomhet fra jegeren
- luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt
- fartøy med motor innen en avstand av to kilometer fra land, også holmer og skjær.

Forbudet i første ledd bokstav c gjelder ikke ved ettersøk etter § 22 av fugl i sjø, forutsatt at fartøyets hastighet ikke overstiger 5 knop. Jegeren har bevisbyrden for at bruken er lovlig, og skal snarest varsle politiet og kommunen om bruken av fartøy med motor under ettersøket.

§ 30 Bruk av åte til jakt og fangst mv.

Kongen kan gi forskrift om adgangen til å legge ut åte eller til å føre vilt i forbindelse med jakt og fangst av vilt eller for andre særlige formål.

§ 31 Forbud mot bruk av kjemikalier eller gift

Bruk av kjemikalier eller gift ved jakt og fangst er forbudt.

Kongen kan gi forskrift om bruk av kjemikalier og gift ved medikamentell immobilisering av vilt, blant annet om varslingsregler.

§ 32 Forbud mot bestemte jakt- og fangstmetoder

Under jakt og fangst er det forbudt å bruke

- a. båndopptaker eller lignende for avspilling av lokkelyster
- b. elektriske innretninger konstruert for å drepe eller lamme
- c. speil eller andre blendende innretninger
- d. gass eller utrøyking
- e. sprengstoff
- f. nett
- g. kroker
- h. lim
- i. levende dyr som lokkedyr.

Kongen kan gi forskrift om å tillate og regulere bruk av metodene angitt i første ledd bokstav a og f.

Kongen kan gi forskrift om forbud mot ikke-selektive metoder for jakt og fangst eller metoder for jakt og fangst som kan forårsake at den lokale bestanden av en viltart forsvinner eller forstyrres alvorlig.

Kapittel 6 Retten til jakt og fangst mv.

§ 33 Grunneiers enerett til jakt og fangst

Grunneieren har enerett til jakt og fangst på sin grunn med de innskrenkningene som er fastsatt i eller i medhold av denne loven.

§ 34 Rekkevidden av grunneiers enerett til jakt og fangst

I elver og innsjøer går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som eiendomsretten.

Mot hav og fjord går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som landet til enhver tid ligger tørt. Utenfor grensen for grunneiers rett til jakt og fangst har allmennheten rett til jakt og fangst med de begrensningene som ellers følger av eller i medhold av lov. Andre punktum gjelder også på grunner og skjær som er overskylt ved alminnelig høyvann, med mindre retten til jakt og fangst fra gammelt av ligger til noens eiendom som kobbeveide.

Eieren av en vei har ikke rett til jakt og fangst på veien, med mindre eieren også eier den tilstøtende eiendommen. En grunneier som eier grunnen på begge sider av en vei, har rett til jakt og fangst på veien, selv om veien eies av andre. Hvis en vei danner grensen mellom grunn som tilhører forskjellige grunneiere, og ingen av disse eier veien, har hver av grunneierne rett til jakt og fangst på veien.

Tredje ledd gjelder tilsvarende for jernbane, rørgate, gate for kraftledning og lignende anlegg.

§ 35 Grunneiers adgang til å overlate retten til jakt og fangst

Overlater grunneieren sin eiendom til noen annen til bruk, skal brukeren ha jaktretten med mindre annet er avtalt. Første punktum gjelder ikke for leie av jordbruksareal uten hus (ren jordleie).

Retten til jakt og fangst kan ikke skilles fra eiendommen for lengre tid enn ti år om gangen.

Første og andre ledd gjelder ikke dersom jordskifte retten ved jordskifte etter jordskiftelova kapittel 3 har bestemt noe annet.

Fremleie av retten til jakt og fangst krever samtykke fra grunneieren. Kongen kan gi forskrift om forbud mot fremleie av retten til jakt og fangst.

Den som stiller jakt og fangst til rådighet for andre, plikter å forvisse seg om og er selv ansvarlig for at vedkommende har betalt jegeravgift.

Dersom en grunneier overlater retten til jakt og fangst til andre enn den som bruker grunnen, er også grunneieren ansvarlig for å dekke kostnader ved skade som jakt og fangst påfører brukeren.

§ 36 Jakt og fangst i sameie mellom eiendommer

Ved sameie mellom eiendommer gjelder grunneiers enerett til jakt og fangst i § 33 tilsvarende.

Er det uklart hvem som er grunneiere i et sameie, fordi eiendoms- eller bruksretten til skog, beite, slått eller grunn tilhører flere eiendommer, har alle eiendommene som har slik bruksrett, også en rett til jakt og fangst.

Jakt og fangst på eiendommer som nevnt i andre ledd kan bare utøves av én person om gangen for hver eiendom som har slik rett.

Andre og tredje ledd gjelder ikke der annet følger av avtale eller annet rettsgrunnlag.

§ 37 Rett til jakt og fangst på statens grunn som ikke omfattes av fjellova

På de delene av statens grunn som ikke omfattes av fjellova, er småviltjakt og fangst tillatt for norske statsborgere og for alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge, mot å løse jaktkort og betale et vederlag.

Kongen kan gi forskrift om jakt og fangst på statens grunn som ikke omfattes av fjellova, blant annet om vederlag etter første ledd, om lavere vederlag og fortrinnsrett til jakt og fangst for fast bosatte i kommunen, og om utlendingers adgang til jakt og fangst.

§ 38 Reindriftssamenes rett til jakt og fangst

Reindriftssamenes rett til jakt og fangst i forbindelse med lovlig utøvelse av reindrift følger av reindriftsloven § 26.

§ 39 Ferdsel med skytevåpen eller feller på eiendommer der jegeren ikke har rett til jakt og fangst

Ferdsel med skytevåpen eller feller er forbudt på eiendommer der jegeren selv ikke har rett til jakt og fangst. Første punktum gjelder ikke nødvendig ferdseil til eller fra et sted hvor jegeren lovlig kan benytte skytevåpen eller feller. Ved ferdsel etter andre punktum skal våpen være uladd.

Kongen kan gi forskrift om ferdsel med skytevåpen eller feller på eiendommer der jegeren selv ikke har rett til jakt og fangst.

§ 40 Forbud mot jaging av vilt fra andres jaktområder

Å jage vilt bort fra andres jaktområder med hensikt er forbudt.

Grunneiere eller brukere av en eiendom kan skremme eller jage bort vilt fra andres jaktområder når det er nødvendig for å avverge skade på person, avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller eiendom.

§ 41 Grunneiers enerett til sanking av fugleegg og dun

Grunneieren har enerett til å sanke fugleegg fra viltarter og dun fra fuglereir, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Kapittel 7 Hjortevilt og bever

§ 42 Åpning for jakt på hjortevilt og krav om fellingstillatelse

Innenfor rammene av § 10 er jakt på elg, hjort og rådyr tillatt dersom kommunen har gitt forskrift som åpner for slik jakt. Jakt på elg, hjort eller rådyr krever fellingstillatelse fra kommunen. Kommunen tildeler fellingstillatelse basert på et fastsatt minsteareal.

Innenfor rammene av § 10 er jakt på villrein tillatt dersom Kongen har gitt forskrift som åpner for slik jakt. Jakt på villrein krever fellingstillatelse fra villreinnemnda med utgangspunkt i fastsatt fellingskvote.

Ved fastsetting av minsteareal og fellingskvoter skal det tas hensyn til bestandens størrelse og sammensetning, artens levevilkår i det enkelte distriktet, og den skaden viltarten volder.

Kongen kan gi forskrift om forvaltningen av hjortevilt, blant annet om hvilke oppgaver kommunen eller villreinnemnda skal ha, fastsetting av arealkrav, organisering av vald, vilkår for å fastsette og tildele fellingstillatelser, krav til bestandsplaner og rapportering.

Kongen kan gi forskrift om at kommunen og villreinnemnda kan nekte å tildele fellingstillatelser helt eller delvis eller tildele ekstra fellingstillatelser i gjeldende jaktperiode for å nå fastsatte forvaltningsmål.

§ 43 Svømmende hjortevilt

Det er forbudt å jage eller avlive svømmende hjortevilt, med mindre det forfølges som såret i forbindelse

med et ettersøk i medhold av §§ 22 eller 55, eller i situasjoner der dyrevelferdsmessige hensyn tilsier det.

§ 44 Jakt på og fangst av bever

Innenfor rammene av § 10 er jakt på og fangst av bever tillatt dersom kommunen har gitt forskrift som åpner for slik jakt og fangst i hele eller deler av kommunen. Kommunen kan fastsette kvoter for uttaket.

Kongen kan gi forskrift om forvaltning av bever, blant annet om at oppgaver legges til kommunen.

Kapittel 8 Felling etter naturmangfoldloven § 18 mv.

§ 45 Lisensfelling

Den som utøver lisensfelling av vilt, skal være registrert som lisensjeger i Jegerregisteret. Kravet gjelder også for deltakelse som hundefører.

Ved lisensfelling gjelder bestemmelsene i kapittel 1, 2, 4 og 5, kapittel 6 unntatt §§ 38 og 41, og §§ 13, 51, 58 og 60 i loven her, samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Ved ettersøk i forbindelse med lisensfelling gjelder § 22 første, andre, fjerde, femte og syvende ledd i loven her tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av lisensfelling, blant annet om å nekte registrering som lisensjeger, og om at felling i særlige tilfeller kan gjennomføres uten hensyn til bestemmelser som nevnt i andre ledd.

Kongen kan ved enkeltvedtak fravike bestemmelser som nevnt i andre ledd i særlige tilfeller.

§ 46 Skadefelling

Ved skadefelling av vilt gjelder bestemmelsene i kapittel 1, 2, 4, kapittel 5 unntatt §§ 26 og 29, kapittel 6 unntatt §§ 38 og 41 og §§ 51, 58 og 60 i loven her samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Ved ettersøk i forbindelse med skadefelling av bjørn, jerv, gaupe, kongeørn og ulv gjelder § 22 første, andre, fjerde, femte og syvende ledd i loven her tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av skadefelling, blant annet om at felling kan gjennomføres uten hensyn til bestemmelser som nevnt i første ledd, og om å tildele kommunen oppgaver.

Kongen kan ved enkeltvedtak fravike bestemmelser som nevnt i første ledd.

§ 47 Felling iverksatt av myndighetene

Ved felling av vilt som er iverksatt av myndighetene etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, gjelder bestemmelsene i kapittel 1, 2 og 4, kapittel 5 unntatt §§ 26 og 29, kapittel 6 unntatt §§ 38 og 41 og §§ 51 og 60 i loven her samt forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Ved ettersøk i forbindelse med felling etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd av bjørn, jerv, gaupe,

kongeørn og ulv gjelder § 22 første, andre, fjerde, femte og syvende ledd i loven her tilsvarende.

Kongen kan gi forskrift om gjennomføring av felling etter naturmangfoldloven § 18 tredje ledd, blant annet om at felling kan gjennomføres uten hensyn til bestemmelser som nevnt i første ledd, og om å tildele kommunen oppgaver.

Kongen kan beslutte å fravike bestemmelser som nevnt i første ledd. En slik beslutning er ikke et enkeltvedtak.

§ 48 Vederlag for felling mv.

Kongen kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om vederlag for felling av vilt for å avverge skade etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Det kan ikke fastsettes vederlag per felt individ av en viltart (skuddpremie) ved felling etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b.

Kongen kan gi forskrift om vederlag for innsamling av viltmateriale til vitenskapelige formål ved felling etter naturmangfoldloven § 18.

I forskrift etter første og andre ledd kan kommunen tildeles oppgaver knyttet til utbetaling og annen administrasjon.

Kapittel 9 Diverse bestemmelser

§ 49 Forbud mot hold av vilt i fangenskap mv.

Det er forbudt å holde vilt i fangenskap, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Kongen kan gi forskrift om adgang til å holde vilt i fangenskap og om oppdrett av vilt, blant annet om krav til tillatelse, gebyr for behandling av søknader om å holde vilt i fangenskap, tilsyn med hold og oppdrett, håndhevsregler for å stanse ulovlig virksomhet og regler om ansvar og plikter i forbindelse med rømming.

Kongen kan gi forskrift om utsetting av vilt som forekommer naturlig på stedet, blant annet om adgangen til å avlive ulovlig utsatt vilt og dekning av utgifter. For utsetting av vilt som ikke forekommer naturlig på stedet, gjelder reglene i naturmangfoldloven kapittel IV.

§ 50 Oppbevaring, omsetning og annen håndtering av vilt og egg fra viltarter

Oppbevaring og omsetning av fredet vilt eller egg fra viltarter er forbudt uten at man for det enkelte eksemplar kan godtgjøre å ha nødvendig tillatelse, med mindre annet følger av eller i medhold av lov.

Kongen kan gi forskrift om taksidermisters og andres adgang til oppbevaring, omsetning, overdragelse, erverv, utstopping og annen håndtering av vilt og egg fra viltarter.

§ 51 Det statlige viltfondets eiendomsrett og inndragning av ulovlig felt vilt mv.

Det statlige viltfondet har eiendomsretten til vilt som er ulovlig felt, ulovlig innført til Norge eller ulovlig holdes fanget, eller til verdien av slikt vilt. Det samme gjelder fallvilt, vilt som er avlivet med hjemmel i naturmangfoldloven §§ 17, 17 a og 18, forlatte egg og egg som er oppbevart, omsatt, ervervet eller overdratt i strid med § 50. Er slikt vilt hjortevilt eller villsvin, har kommunen eiendomsretten til viltet. Med fallvilt menes vilt som dør av andre årsaker enn gjennom jakt og fangst.

Myndigheten etter loven kan inndra vilt og egg, eller verdien av dette, når det er klar sannsynlighet for at det statlige viltfondet eller kommunen har eiendomsretten etter første ledd. Det inndratte tilfaller den som har eiendomsrett etter første ledd.

Kommunen kan, mot tilsvarende fradrag i vedkommendes fellingskvote, overlate til den jaktberettigede

- hjordevilt som er ulovlig felt i jakttid av andre enn den jaktberettigede
- hjordevilt felt i jakttid med tillatelse av kommunen etter naturmangfoldloven § 18
- verdien av hjortevilt som nevnt i bokstav a og b.

Hjordevilt som er ulovlig felt av den jaktberettigede, skal belastes vedkommendes fellingskvote, uavhengig av om viltet eller viltets verdi inndras av kommunen.

Kongen kan gi forskrift om nærmere regulering av det statlige viltfondets eiendomsrett, kommunens plikt til å ivareta vilt og egg nevnt i første og andre ledd, inndragning etter andre og tredje ledd, og saksbehandling og krav til vedtak etter paragrafen her.

§ 52 Skuddpremieordninger

Skuddpremieordninger kan bare fastsettes for viltarter som har jakttid, og som gjør skade. Fastsetting av skuddpremieordninger skal godkjennes av kommunen. Kopi av vedtak om skuddpremieordninger skal sendes Kongen.

Det kan ikke fastsettes skuddpremieordninger for gaupe.

§ 53 Bestandsregulering under særegne forhold

Kongen kan gi forskrift om regulering av bestanden av viltarter som har jakttid, dersom

- det foreligger særegne forhold, som at bestandens størrelse eller sammensetning over tid gir uheldige effekter på dyrehelse, natur- eller samfunnsinteresser, og
- jakt og fangst over tid ikke har vært tilstrekkelig for å oppnå ønsket bestand.

Forskrifter etter første ledd kan fravike § 24 første ledd, § 25 første ledd, § 26 første ledd, § 28 første punktum, § 29, § 32 første ledd bokstav a og f, § 33, § 39 første ledd, § 40 første ledd, § 41, § 42 første og andre ledd eller forskrift gitt i medhold av § 24 tredje ledd, § 25 andre og

tredje ledd, § 27 tredje ledd, § 30 og § 42 fjerde ledd. Slike forskrifter kan fastsettes for en periode på inntil tre år om gangen.

§ 54 Håndtering av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål

Kongen kan for vitenskapelige eller andre særlige formål gi forskrift om

- merking av levende vilt
- innsamling av deler av vilt
- innsamling av egg
- innfangning og felling av vilt.

Forskrifter etter første ledd kan fravike bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

§ 55 Offentlig ettersøk av sykt eller skadd vilt utenom jaktutøvelse

Kommunen skal i rimelig utstrekning sørge for ettersøk og om nødvendig avliving av sykt vilt og vilt som er skadd utenom jaktutøvelse, og for den påfølgende håndteringen av avlivet vilt.

Ved ettersøk av bjørn, jerv, gaupe, kongeørn eller ulv som er syk eller skadd utenom utøvelse av jakt og felling, skal kommunen uten opphold varsle statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren avgjør den videre gjennomføringen og avslutningen av slikt ettersøk og kan beslutte at ettersøket skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Kommunale viltfond kan benyttes til å dekke kommunens kostnader etter første ledd.

Ved offentlig ettersøk etter første og andre ledd gjelder bestemmelsene gitt i eller i medhold av § 14, § 17, § 20, kapittel 5, § 51 og kapittel 10 i loven her. Viltmyndighetene kan beslutte å gjennomføre ettersøk uten hensyn til bestemmelsene gitt i § 24 første ledd, § 25 første ledd, § 26 første ledd, § 28 første punktum, § 29, § 32 første ledd bokstav a og f, eller bestemmelser gitt i forskrift i medhold av § 24 tredje ledd, § 25 andre og tredje ledd, § 27 tredje ledd og § 30, dersom det anses nødvendig for å gjenfinne og avlive det skadde dyret.

Kongen kan gi forskrift om varsling, viltmyndighetenes oppgaver ved ettersøk og avliving av sykt eller skadd vilt utenom jaktutøvelse og rapportering av offentlig ettersøk og fallvilt til statistiske eller vitenskapelige formål.

§ 56 Merke- og registreringsplikt

Kongen kan gi forskrift om

- merking og registrering av dødt vilt, preparater av vilt og egg og registrering av levende vilt, blant annet om taksidermisters og andres plikt til å utføre merking av preparater og egg
- taksidermisters og andres plikt til å gi opplysninger til et sentralt register om vilt som mottas, om taksi-

dermist, om hvem viltet mottas fra, og om viltpreparatet

- behandling av nødvendige personopplysninger ved taksidermisters og andres registrering av opplysninger i et sentralt register etter bokstav b, blant annet om formålet med behandlingen av opplysningene, hvem som er behandlingsansvarlig, hvilke opplysninger og opplysningskategorier som kan registreres, hvem som har tilgang til opplysningene, adgang til å utlevere opplysningene, innsyn, retting, sperring og sletting av opplysninger og om informasjonssikkerhet og internkontroll
- plikt til å betale gebyr for gjennomføring av merking og registrering.

§ 57 Autorisasjon og tilsyn med taksidermister

Kongen kan gi forskrift om

- autorisasjon av taksidermister
- tilsyn med autoriserte taksidermister og kontroll med vilt som oppbevares
- saksbehandlingen til utfylling av reglene i tjenesteloven for autorisasjon av taksidermister, blant annet om saksbehandlingsfrist og rettsvirkninger av fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 andre ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

Kapittel 10 Håndheving og sanksjoner

§ 58 Overtredelsesgebyr

Kongen kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 10 første ledd, § 11 første ledd, § 13, § 15, § 16 første og andre ledd, § 22 andre til fjerde ledd, § 25 første ledd, § 26 første ledd, § 27 første ledd, § 28 første punktum, § 29, § 32 første ledd, § 35 femte ledd, § 39, § 40, § 41, § 42 første og andre ledd, § 43, § 44 første ledd, § 45 første og andre ledd, § 46 første ledd, § 49 første ledd, § 50 første ledd, § 51 første til tredje ledd og § 52.

Kongen kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift gitt med hjemmel i § 9 første og fjerde ledd, § 10 andre ledd, § 11 andre og tredje ledd, § 12 første ledd, § 14 andre ledd, § 16 tredje ledd, § 17, § 19 første ledd bokstav a og b, § 20, § 22 første ledd tredje punktum og syvende ledd, § 25 andre og tredje ledd, § 26 andre ledd, § 27 tredje ledd, § 28 andre punktum, § 30, § 32 andre og tredje ledd, § 42 fjerde ledd, § 44 andre ledd, § 45 tredje ledd, § 46 andre ledd, § 48, § 49 andre og tredje ledd, § 50 andre ledd, § 51 fjerde ledd, § 54 første ledd, § 56 og § 57.

Kongen kan ilegge overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer plikter som følger av

enkeltvedtak gitt med hjemmel i § 45 fjerde ledd, § 46 tredje ledd og § 48 første ledd.

Foretak kan ilegges overtredelsesgebyr for overtredelser av bestemmelsene nevnt i første til tredje ledd når overtredelsen er begått forsettlig eller uaktsomt av noen som har handlet på vegne av foretaket.

Kongen kan gi forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes to år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes når det gis forhåndsvarsel eller fattes vedtak om overtredelsesgebyr.

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 59 Administrativt rettighetstap

Kongen kan trekke tilbake eller begrense en tillatelse eller autorisasjon hvis overtrederen forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift gitt med hjemmel i § 14 andre ledd, § 50 andre ledd, § 54 første ledd, § 56 og § 57.

Et vedtak om rettighetstap skal gjelde for en bestemt tid, og rettighetstapet kan maksimalt vare to år.

Adgangen til å ilegge administrativt rettighetstap foreldes to år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes når det gis forhåndsvarsel eller fattes vedtak om administrativt rettighetstap.

Kongen kan gi forskrift om fastsetting og gjennomføring av administrativt rettighetstap etter første ledd.

§ 60 Straff

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 10 første ledd, § 11 første ledd, § 13, § 14 første ledd, § 15, § 16 første og andre ledd, § 21, § 22 første ledd første og andre punktum og andre til fjerde ledd, § 23 andre til fjerde ledd, § 24 første og andre ledd, § 25 første ledd, § 26 første ledd, § 27 første og andre ledd, § 28 første punktum, § 29, § 31 første ledd, § 32 første ledd, § 35 femte ledd, § 37 første ledd, § 39 første ledd, § 40, § 42 første og andre ledd, § 43, § 44 første ledd, § 45 første og andre ledd, § 46 første ledd, § 47 første ledd, § 49 første ledd, § 50 første ledd, § 51 første til tredje ledd, § 52 og § 55 første til fjerde ledd.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrift gitt med hjemmel i § 9 første og fjerde ledd, § 10 andre ledd, § 11 andre og tredje ledd, § 12 første ledd, § 14 andre ledd, § 16 tredje ledd, § 17, § 19 første ledd bokstav a og b, § 20, § 22 første ledd tredje punktum og syvende ledd, § 24 tredje ledd, § 25 andre og tredje ledd, § 26 andre ledd, § 27 tredje ledd, § 28 andre punktum, § 30, § 31 andre ledd, § 32 andre og tredje ledd, § 35 fjerde ledd andre punktum, § 37 andre ledd, § 39 andre ledd, § 42 fjerde ledd, § 44 andre ledd, § 45 tredje ledd,

§ 46 andre ledd, § 47 andre ledd, § 48, § 49 andre og tredje ledd, § 50 andre ledd, § 51 fjerde ledd, § 54 første ledd, § 55 femte ledd, § 56 og § 57.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer plikter som følger av enkeltvedtak gitt med hjemmel i § 45 fjerde ledd, § 46 tredje ledd og § 48 første ledd.

Ved grove overtredelser etter første til tredje ledd kan fengsel inntil 2 år anvendes.

Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 33 eller § 41. Forsøk er straffbart.

Kapittel 11 Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endringer i andre lover

§ 61 Ikrafttredelse, opphevelse og overgangsbestemmelser

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Fra samme tid oppheves lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt. Kongen kan oppheve de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Forskrifter gitt i medhold av viltloven gjelder også etter at loven her har trådt i kraft.

Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

§ 62 Endringer i andre lover

Fra det tidspunktet loven her begynner å gjelde, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom oppheves § 30 nr. 22.

2. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker skal § 67 andre ledd bokstav c lyde:

c. overtredelse av militær straffelov § 34 annet ledd annet straffalternativ, jf. tredje ledd, vareførselsloven § 12-9, skatteforvaltningsloven §§ 14-12 og 14-13, utlendingsloven § 108 tredje ledd, jf. sjette ledd, regnskapsloven § 8-5 første ledd første og tredje punktum, jf. tredje ledd første punktum, bokføringsloven § 15 første ledd første og tredje punktum, jf. tredje ledd første punktum, alkoholloven § 10-1 annet ledd, arbeidsmiljøloven § 19-1 annet ledd, allmenngjøringsloven § 15, kystvaktloven § 36 annet ledd, *viltressursloven* § 60, forurensningsloven § 78 første ledd og § 79 tredje ledd, produktkontrollloven § 12 første ledd, svalbardmiljøloven § 99 første ledd første punktum og transplantasjonslova § 23a.

3. I lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger oppheves § 7-3.

4. I lov 21. juni 1996 nr. 38 om statlig naturoppsyn skal § 2 første ledd nr. 5 lyde:

5. *lov [...] om jakt, fangst og felling av vilt mv.,*

5. I lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten skal § 11 første ledd bokstav f lyde:

f. *lov [...] om jakt, fangst og felling av vilt mv.,*

6. I lov 4. juli 2003 nr. 74 om forsvarlig hundehold gjøres følgende endringer:

§ 8 andre ledd skal lyde:

For bruk av hund under jakt og fangst mv. gjelder også *viltressursloven* § 27, reindriftsloven § 65 og naturmangfoldloven § 34 med forskrifter.

§ 9 tredje ledd første punktum skal lyde:

En hund som nyttes som jakthund eller er under trening eller prøve for dette, kan slippes på en aktsom måte, slik det er naturlig ut fra bruksformålet uten hinder av § 4 fjerde ledd, når dette ikke er i strid med *viltressursloven*, naturmangfoldloven, reindriftsloven eller regler om båndtvang.

7. I lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark skal § 21 første ledd første punktum lyde:

Finnmarkseiendommen skal forvalte de fornybare ressursene på sin grunn i samsvar med lovens formål og innenfor de rammer som følger av *viltressursloven*, lakse- og innlandsfiskloven og annen lovgivning.

8. I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd skal lyde:

Vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i *lov [...] om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven)*.

§ 18 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og *kan skje* på *andres* eiendom.

9. I lov 20. april 2018 nr. 7 om våpen, skytevåpen, våpendelar og ammunisjon skal § 11 andre ledd tredje punktum lyde:

Dei skytevåpna som er nemnde i første og andre punktum, *skal* i tillegg oppfylle krava til jaktvåpen som er gjevne i eller i medhald av *viltressursloven* § 24.

B.

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige endringer i *viltressursloven* §§ 10 og 42 som gjør at Finnmarkseiendommen, etter forslag fra den enkelte kommune, kan regulere jakttida for elg i perioden 1. september–23. desember i Finnmark.

Oslo, i næringskomiteen, den 13. mai 2025

Erling Sande

leiar

Nils T. Bjørke

ordførar

